

Євгеній СЕМЕНОГ,

Науково-дослідний інститут вивчення проблем злочинності імені академіка В. В. Сташиса Національної академії правових наук України, аспірант відділу дослідження проблем кримінального процесу та судоустрою
ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0002-4646-8250>

УЧАСНИКИ ПРАВОВІДНОСИН ЩОДО ЗАКІНЧЕННЯ ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ СКЛАДАННЯМ ОБВИНУВАЛЬНОГО АКТА

У науковій статті досліджуються учасники правовідносин щодо закінчення досудового розслідування складанням обвинувального акта. Актуальність обраної теми зумовлена важливим значенням завершального етапу досудового розслідування для розвитку кримінального провадження, а також реалізації процесуальних функцій та інтересів учасників кримінального провадження.

Метою наукової статті є встановлення кола учасників правовідносин щодо закінчення досудового розслідування складанням обвинувального акта та визначення ролі кожного з них на цьому етапі.

Учасників правовідносин щодо закінчення досудового розслідування складанням обвинувального акта поділено на дві групи: 1) суб'єкти, які реалізують публічні інтереси (прокурор, слідчий, суд) та 2) суб'єкти, які реалізують приватні інтереси (підозрюваний, захисник, представник юридичної особи, щодо якої здійснюється провадження, потерпілий, цивільний позивач та цивільний відповідач, їх представники та законні представники).

Проаналізовано повноваження прокурора, слідчого та суду щодо обвинувального акта. Визначено, що компетенція слідчого й прокурора щодо складання обвинувального акта не є досить чітко розмежованою. Запропоновано визначити повноваження прокурора змінювати обвинувальний акт та повертати його слідчому для доопрацювання.

Обґрунтовано, що роль учасників кримінального провадження, які реалізують свої приватні інтереси, на цьому етапі є обмеженою лише ознайомленням з матеріалами досудового розслідування та обвинувальним актом та має пасивний характер. Представники сторони захисту при цьому наділяються децю ширшими правами, ніж потерпілий, що обмежує можливості останнього відстоювати свої законні інтереси на етапі закінчення досудового розслідування складанням обвинувального акта. Запропоновано розширити можливості потерпілого ознайомлюватися з обвинувальним актом та подавати слідчому й прокурору клопотання щодо його коригування.

Ключові слова: кримінальне провадження, прокурор, слідчий, суд, обвинувальний акт, досудове розслідування, потерпілий, підозрюваний, захисник.

Постановка проблеми. Актуальність обраної теми зумовлена важливим значенням завершального етапу досудового розслідування, зокрема його закінчення шляхом складання обвинувального акта, для розвитку кримінального провадження та переходу його до судових стадій. Саме на цьому етапі відбувається трансформація результатів досудового розслідування в процесуальну форму, придатну для судового розгляду, що зумовлює підвищені вимоги до дотримання прав і законних інтересів усіх учасників кримінального провадження.

Водночас практика застосування норм кримінального процесуального законодавства свідчить про наявність низки проблем, пов'язаних із визначенням кола учасників відповідних правовідносин, їх процесуального статусу, обсягу повноважень та меж реалізації процесуальних прав на цьому етапі. В цих умовах особливої уваги потребує визначення ролі сторони обвинувачення, сторони захисту, потерпілого та інших учасників кримінального провадження в процесі формування та направлення обвинувального акта до суду, а також

додержання дієвих процесуальних гарантій реалізації їх прав.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблематика закінчення досудового розслідування зі складанням обвинувального акта була предметом наукових розробок О. В. Глиняного, П. М. Каркача, А. В. Лапкіна, В. В. Луцика, М. П. Тахтарова, О. О. Торбаса, О. Ф. Шминдрук та інших дослідників. Разом із тим невизначеність або фрагментарність наукових підходів до розуміння складу учасників правовідносин щодо закінчення досудового розслідування складанням обвинувального акта зумовлює потребу в комплексному теоретичному аналізі цієї проблематики.

Метою цієї наукової статті є встановлення кола учасників правовідносин щодо закінчення досудового розслідування складанням обвинувального акта та визначення ролі кожного з них на цьому етапі.

Виклад основного матеріалу. Відповідно до ч. 4 ст. 110 Кримінального процесуального кодексу (далі – КПК) України, обвинувальний акт є процесуальним рішенням, яким прокурор висуває обвинувачення у вчиненні кримінального правопорушення й яким завершується досудове розслідування. Згідно з ч. 4 ст. 22 КПК України повідомлення особі про підозру у вчиненні кримінального правопорушення, звернення з обвинувальним актом та підтримання державного обвинувачення в суді здійснюються прокурором, що є складовою засади змагальності кримінального провадження. Відповідно до п. 3 ч. 2 ст. 283 КПК України прокурор зобов'язаний у найкоротший строк після повідомлення особі про підозру звернутися до суду з обвинувальним актом. Згідно із ч. 1 ст. 291 КПК України обвинувальний акт складається слідчим або дізнавачем, після чого затверджується прокурором. Обвинувальний акт може бути складений прокурором, зокрема якщо він не погодиться з обвинувальним актом, що був складений слідчим або дізнавачем.

З наведених положень випливає, що ключовим учасником правовідносин щодо закінчення досудового розслідування складанням обвинувального акта слід вважати саме прокурора. Складання обвинувального акта є для нього одним із найважливіших проявів реалізації функції обвинувачення. При цьому прокурор має найширші повноваження щодо обвинувального акта, а саме: 1) затвердити

обвинувальний акт, складений слідчим; 2) самостійно скласти обвинувальний акт; 3) відкрити матеріали іншої сторони; 4) направити обвинувальний акт до суду. При цьому перше й останнє повноваження мають винятковий характер, оскільки реалізуються виключно прокурором.

У науковій юридичній літературі висловлювалися пропозиції надати повноваження складати обвинувальні акти виключно прокурорам, зокрема прихильниками такої позиції є В. П. Корж [1, с. 87], В. Т. Маляренко [2, с. 3] та інші учені. Подібні погляди підкреслюють виключну роль прокурора у правовідносинах щодо обвинувального акта та відповідають його функції обвинувача.

Разом із тим з організаційної точки зору повне перекладення на прокурора цього обов'язку видається проблематичним. Звертаючи увагу на це, науковці висловлюють сумніви в спроможності прокурорів самостійно складати обвинувальні акти. Наприклад, як зазначає В. Лобач, цей документ вимагає ґрунтовного опрацювання матеріалів кримінального провадження, що не дуже складно для слідчого, який веде його від початку до кінця, але забере набагато більше часу в прокурора [3, с. 9–10]. Подібних поглядів дотримуються також А. Г. Каткова та Т. В. Каткова, на думку яких важко уявити собі, як прокурор, який особисто не здійснював розслідування і сам особисто не досліджував докази, буде складати у такому провадженні обвинувальний акт [4, с. 31].

Уявляється, що саме враховуючи зазначені організаційні складнощі, законодавець обрав «змішаний» варіант складання обвинувального акта, який у переважній більшості випадків готується слідчим, проте затверджується прокурором, якому й належить вирішальна роль як щодо визначення змісту обвинувального акта, так і щодо прийняття рішення щодо направлення його до суду.

Поряд із цим важливу роль у правовідносинах щодо закінчення досудового розслідування складанням обвинувального акта відіграє слідчий. Так, слідчий уповноважений скласти обвинувальний акт та направити його прокуророві для затвердження, а також відкрити матеріали іншої сторони в порядку ст. 290 КПК України.

Слід зауважити, що подібна модель критикується в науковій юридичній літературі. Так, на думку А. В. Лапкіна, згідно з чинним КПК України складається ситуація, коли кримінальний позов

висувається органом досудового розслідування, що не можна визнати правильним. Крім того, з практичної точки зору завдяки цьому стимулюються такі негативні явища, як, наприклад, необізнаність прокурора з матеріалами досудового розслідування, відсутність відповідальності за його результати, формальний підхід до перевірки обвинувального акта, зокрема акцентування уваги не на його змістовній частині, а на граматичних та стилістичних недоліках, тощо [5, с. 760]. Водночас такий підхід є апробованим практикою, а також, як вказувалося вище, більш організаційно значущим із точки зору розподілу роботи між слідчим та прокурором як представниками сторони обвинувачення.

Слід звернути увагу, що законодавець не досить чітко розмежує повноваження слідчого та прокурора в частині складання та затвердження обвинувального акта. Зокрема, не регламентовано, чи може прокурор внести в складений слідчим обвинувальний акт свої корективи, тобто змінити обвинувальний акт, а також чи може він повернути слідчому обвинувальний акт на доопрацювання зі своїми пропозиціями та зауваженнями. На практиці фактично так і відбувається, оскільки прокурор не затвердить обвинувальний акт, якщо він з ним не згодний. Водночас, зазначені повноваження прокурора у відносинах зі слідчим щодо обвинувального акта варто було б врегулювати на законодавчому рівні.

Важливим учасником правовідносин щодо закінчення досудового розслідування складанням обвинувального акта можна вважати й суд. Так, відповідно до п. 3 ч. 3 ст. 314 КПК України в підготовчому судовому засіданні суд має право повернути обвинувальний акт прокурору, якщо він не відповідає вимогам КПК України. При цьому роль суду у зв'язку із цим оцінюється по-різному. Так, на думку О. В. Калужинського, повернення обвинувального акта прокурору є проявом наступного судового контролю за діями прокурора [6, с. 159], тоді як на думку А. В. Лапкіна, можливість повернення судом прокуророві обвинувального акта спрямована не на здійснення судового контролю, а лише на встановлення можливості призначення судового розгляду на його підставі, тобто має підготовчий характер [5, с. 760]. Як вже було обґрунтовано нами в попередніх публікаціях, завдан-

ня суду при вирішенні питання про повернення обвинувального акта прокурору включають як здійснення судового контролю за відповідністю обвинувального акта вимогам КПК України, так і встановлення можливості призначення на його основі судового розгляду [7, с. 240].

Отже, роль суду є комплексною, однак загалом має контрольний-перевірочний характер. Суд не бере участі в складанні обвинувального акта (оскільки це є виключною прерогативою сторони обвинувачення), але може заблокувати його розгляд, що тим самим унеможливить перехід до стадії судового розгляду й нівелює значення обвинувального акта. Таким чином, вже на етапі складання й затвердження обвинувального акта сторона обвинувачення має враховувати наступну оцінку судом відповідності обвинувального акта вимогам КПК України.

Зазначених вище суб'єктів (прокурора, слідчого, суд) можна віднести до числа «публічних» або «офіційних» учасників правовідносин щодо закінчення досудового розслідування складанням обвинувального акта. Поряд із ними заслуговує на увагу й група учасників кримінального провадження, які реалізують у цих правовідносинах свої приватні інтереси, у зв'язку із чим їх можна вважати «приватними». До їх числа належать представники сторони захисту, а також потерпілий.

Важливо відмітити, що такі «приватні» суб'єкти беруть обмежену участь у вказаних правовідносинах. Фактично, їх роль обмежується ознайомленням із матеріалами кримінального провадження та складеним обвинувальним актом.

Так, відповідно до частин 1 та 2 ст. 290 КПК України підозрюваному, його захиснику, законному представнику повідомляється про завершення досудового розслідування та надання доступу до матеріалів досудового розслідування, а також надається доступ до матеріалів досудового розслідування, які є в розпорядженні сторони обвинувачення. Поряд із цим сторона захисту за запитом прокурора зобов'язана надати доступ до об'єктів, які знаходяться у володінні або під контролем сторони захисту, якщо сторона захисту має намір використати відомості, що містяться в них, як докази в суді (ч. 6 ст. 290 КПК України). Варто звернути увагу, що сторона захисту знаходиться у «привілейованому» становищі порівняно зі стороною обвинувачення в частині відкриття

матеріалів іншій стороні. По-перше, вона відкриває їх не за загальним правилом, а лише за запитом прокурора. По-друге, сторона захисту має право не надавати прокурору доступ до будь-яких матеріалів, які можуть бути використані прокурором на підтвердження винуватості обвинуваченого у вчиненні кримінального правопорушення (абз. 2 ч. 6 ст. 290 КПК України).

Що стосується інших учасників кримінального провадження, то відповідно до частин 7 і 8 ст. 290 КПК України про відкриття сторонами кримінального провадження матеріалів прокурор або слідчий за його дорученням повідомляє: потерпілого, представника юридичної особи, щодо якої здійснюється провадження, цивільного позивача, його представника та законного представника, цивільного відповідача, його представника. Можливості цих суб'єктів щодо доступу до матеріалів відрізняються: якщо потерпілий, представник юридичної особи, щодо якої здійснюється провадження, мають право ознайомитися з ними в повному обсязі, то решта учасників – лише в тій частині, яка стосується цивільного позову. З наведеного випливає, що право учасників кримінального провадження на ознайомлення з матеріалами здійснюється в тому обсязі, що відповідає забезпеченню їхніх приватних інтересів у кримінальному процесі.

Можна вважати, що роль «приватних» суб'єктів при ознайомленні з матеріалами досудового розслідування має переважно пасивний характер: вони отримують з них необхідну інформацію, тоді як доповнення чи коригування таких матеріалів з їх боку не передбачено. Також на цьому етапі окремо не передбачено заявлення учасниками кримінального провадження клопотань про проведення додаткових слідчих (розшукових) чи інших процесуальних дій задля доповнення чи уточнення результатів досудового розслідування, хоча потреба у цьому об'єктивно може виникати, коли учасники кримінального провадження отримують доступ до матеріалів. Як справедливо зазначає О. В. Глиняний, отримання такої інформації породжує в учасників провадження бажання висловитися щодо необхідності її доповнення (в такому разі заявляється клопотання про проведення слідчих дій) або іншої інтерпретації (що може бути виражено в клопотанні про перекваліфікацію, закриття провадження

тощо) [8, с. 330]. З огляду на це, права таких учасників на цьому етапі мають бути більш чітко регламентовані в бік їх розширення.

Ще більш звуженою є роль «приватних» суб'єктів при ознайомленні зі складеним слідчим чи прокурором обвинувальним актом. Відповідно до ст. 293 КПК України одночасно з переданням обвинувального акта до суду прокурор зобов'язаний під розписку надати їх копію та копію реєстру матеріалів досудового розслідування підозрюваному (крім випадку, передбаченого частиною другою статті 297–1 цього Кодексу), його захиснику, законному представнику, захиснику особи, стосовно якої передбачається застосування примусових заходів медичного або виховного характеру. Якщо провадження здійснюється щодо юридичної особи, копії обвинувального акта та реєстру матеріалів досудового розслідування надаються також представнику такої юридичної особи.

Відповідно до п. 3 ч. 4 ст. 291 КПК України до обвинувального акта додається, зокрема, розписка підозрюваного про отримання копії обвинувального акта, копії цивільного позову, якщо він був пред'явлений під час досудового розслідування, і реєстру матеріалів досудового розслідування (крім випадку, передбаченого частиною другою статті 297–1 цього Кодексу). Таким чином, надання копії обвинувального акта та реєстру матеріалів досудового розслідування підозрюваному має передувати направленню обвинувального акта до суду та є необхідною умовою для цього (крім випадку, передбаченого ч. 2 ст. 297–1 КПК України). Разом з тим, відмова підозрюваного від отримання копії обвинувального акта не блокує його направлення до суду, оскільки при цьому слідчий або прокурор складає протокол, який замінює таку розписку. В будь-якому випадку отримання розписки лише фіксує факт ознайомлення зі змістом обвинувального акта, а не згоду підозрюваного з його положеннями. Фактично, будь-яка дискусія щодо змісту обвинувального акта між стороною захисту та стороною обвинувачення переноситься на стадію судового розгляду.

Слід звернути увагу, що КПК України не передбачає надання копії обвинувального акта іншим «приватним» учасниками кримінального провадження, зокрема потерпілому, цивільному позивачу, його представнику та законному представнику,

цивільному відповідачу, його представнику. При цьому щодо цивільного позивача та відповідача це можна пояснити тим, що їх процесуальний інтерес стосується лише цивільного позову (копія якого надається цивільному відповідачу та підтверджується, зокрема, розпискою або іншим документом, що підтверджує її отримання, якщо цивільний позов був пред'явлений під час досудового розслідування не до підозрюваного (п. 4 ч. 4 ст. 291 КПК України)). Однак ігнорування законодавцем інтересів потерпілого пояснити складно, оскільки він безпосередньо заінтересований в отриманні копії обвинувального акта. Більше того, інтереси потерпілого можуть передбачати і заявлення слідчому та прокурору клопотань щодо коригування змісту обвинувального акта, що могло б бути дієвим засобом забезпечення законних інтересів потерпілого у кримінальному провадженні та відповідає виокремлюваному в юридичній літературі праву потерпілого на участь у кримінальному переслідуванні [9, с. 77]. Водночас згідно з чинним КПК України потерпілий не наділяється не лише правом впливати на зміст обвинувального акта, а й навіть правом на отримання його копії, що можна роз-

глядати як певне ігнорування інтересів потерпілого з боку законодавця.

Висновки. На підставі викладеного можна дійти висновку, що учасників правовідносин щодо закінчення досудового розслідування складанням обвинувального акта можна поділити на дві групи: 1) суб'єкти, які реалізують публічні інтереси (прокурор, слідчий, суд) та 2) суб'єкти, які реалізують приватні інтереси (підозрюваний, захисник, представник юридичної особи, щодо якої здійснюється провадження, потерпілий, цивільний позивач та цивільний відповідач, їх представники та законні представники). Слід зазначити, що компетенція слідчого та прокурора щодо складання обвинувального акта не є досить чітко розмежованою. Також роль приватних суб'єктів є обмеженою лише ознайомленням з матеріалами досудового розслідування та обвинувальним актом та має пасивний характер. Представники сторони захисту при цьому наділяються дещо ширшими правами, ніж потерпілий, що обмежує можливості останнього відстоювати свої законні інтереси на етапі закінчення досудового розслідування складанням обвинувального акта.

СПИСОК БІБЛІОГРАФІЧНИХ ПОСИЛАНЬ:

1. Корж В. Кримінальне переслідування особи, яка вчинила злочин. *Вісник прокуратури*. 2009. № 8. С. 85–90.
2. Маляренко В. Т. Про досудове слідство, його недоліки і реформу. *Вісник Верховного Суду України*. 2004. № 8. С. 2–5.
3. Лобач В. Повноваження прокурора як головного суб'єкта кримінального переслідування. *Прокуратура. Людина. Держава*. 2005. № 7. С. 3–14.
4. Каткова Т. В., Каткова А. Г. Закінчення досудового слідства та складання обвинувального висновку у кримінальній справі. Навч. посібник. Харків: «Рубікон», 2002. 96 с.
5. Лапкін А. В. Прокурор у кримінальному провадженні: теоретичні, правові та організаційно-методичні проблеми. Монографія. Харків: Право, 2020. 1304 с.
6. Калужинський О. В. Оціночна діяльність судді при прийнятті рішення про повернення кримінальної справи прокурору зі стадії попереднього розгляду. *Право і суспільство*. 2011. № 4. С. 157–164.
7. Семенов Є. С. Основні підстави повернення обвинувального акта прокурору. *Питання боротьби зі злочинністю* : зб. наук. пр. / редкол.: В. С. Батиргареева (голов. ред.) та ін. Харків : Право, 2024. Вип. 47. С. 237–242. DOI: 10.31359/2079-6242-2024-47-237.
8. Глиняний О. В. Процесуальна діяльність слідчого (прокурора), спрямована на підготовку до складання обвинувального акта. *Порівняльно-аналітичне право*. 2018. № 5. С. 327–321.
9. Лапкін А. В. Роль прокурора в забезпеченні прав і законних інтересів потерпілого у кримінальному судочинстві України: монографія. Харків: Право, 2012. 264 с.

REFERENCES:

1. Korzh, V. (2009). Kryminalne peresliduvannya osoby, yaka vchynyla zlochyh [Criminal prosecution of a person who committed a crime]. *Visnyk prokuratury*, 8, 85–90 [in Ukrainian].

2. Maliarenko, V. T. (2004). Pro dosudove slidstvo, yoho nedoliky i reformu [On pre-trial investigation, its shortcomings and reform]. *Visnyk Verkhovnoho Sudu Ukrainy*, 8, 2–5 [in Ukrainian].
3. Lobach, V. (2005). Povnovazhennia prokurora yak holovnoho subiekta kryminalnoho peresliduvannia [Powers of the prosecutor as the main subject of criminal prosecution]. *Prokuratura. Liudyna. Derzhava*, 7, 3–14 [in Ukrainian].
4. Katkova, T. V. & Katkova, A. H. (2002) Zakinchennia dosudovoho slidstva ta skladannia obvynuvalnoho vysnovku u kryminalnii spravi [Completion of the pre-trial investigation and drawing up an indictment in a criminal case]. Kharkiv: Rubikon [in Ukrainian].
5. Lapkin, A. V. (2020). *Prokuror u kryminalnomu provadzhenni: teoretychni, pravovi ta orhanizatsiino-metodychni problemy* [Prosecutor in criminal proceedings: theoretical, legal and organizational and methodological problems]. Kharkiv: Pravo [in Ukrainian].
6. Kaluzhynskiy, O. V. (2011). Otsinochna diialnist suddi pry pryiniatti rishennia pro povnennia kryminalnoi spravy prokuroru zi stadii poperednoho rozghliadu [Evaluative activity of a judge when making a decision to return a criminal case to the prosecutor from the stage of preliminary consideration]. *Pravo i suspilstvo*, 4, 157–164 [in Ukrainian].
7. Semenoh, Ye. S. (2024). Osnovni pidstavy povnennia obvynuvalnoho akta prokuroru [The main reasons for returning the indictment to the prosecutor]. *Pytannia borotby zi zlochynnistiu* 47, 237–242 DOI: 10.31359/2079-6242-2024-47-237. [in Ukrainian].
8. Hlynianyi, O. V. (2018). Protsesualna diialnist slidchoho (prokurora), spriamovana na pidhotovku do skladannia obvynuvalnoho akta [Procedural activities of the investigator (prosecutor) aimed at preparing for the drawing up of an indictment]. *Porivnialno-analitychne pravo*, 5, 327–321 [in Ukrainian].
9. Lapkin, A. V. (2012). Rol prokurora v zabezpechenni prav i zakonnykh interesiv poterpiloho u kryminalnomu sudochynstvi Ukrainy [The role of the prosecutor in ensuring the rights and legitimate interests of the victim in criminal proceedings in Ukraine]. Kharkiv: Pravo [in Ukrainian].

Yevhenii SEMENOH,
*Postgraduate student of the Department
of Research of Criminal Process and Judicial
System Problems of the Academician Stashis
Scientific Research Institute for the Study of Crime
Problems of the National Academy of Legal Sciences of Ukraine,
ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0002-4646-8250>*

PARTICIPANTS IN LEGAL RELATIONSHIP CONCERNING THE CONCLUSION OF THE PRE-TRIAL INVESTIGATION THROUGH THE DRAFTING OF AN INDICTMENT

This academic article examines the participants in legal relations concerning the conclusion of a pre-trial investigation through the drafting of an indictment. The relevance of the chosen topic stems from the significant importance of the final stage of the pre-trial investigation for the progression of criminal proceedings, as well as for the fulfilment of the procedural functions and interests of the participants to criminal proceedings.

The aim of this academic article is to identify the range of participants in legal relations concerning the conclusion of a pre-trial investigation through the drafting of an indictment and to define the role of each of them at this stage.

The participants in the legal relationship concerning the conclusion of the pre-trial investigation through the drafting of an indictment are divided into two groups: 1) entities representing public interests (the prosecutor, the investigator, the court) and 2) entities representing private interests (the suspect, the defence counsel, the representative of the legal entity against which proceedings are being conducted, the victim, the civil claimant and the civil defendant, their representatives and legal representatives).

The powers of the prosecutor, investigator and court regarding the indictment have been analysed. It has been established that the competences of the investigator and the prosecutor regarding the drafting of the indictment are not sufficiently clearly delineated. It is proposed to define the prosecutor's powers to amend the indictment and return it to the investigator for further refinement.

It is argued that the role of parties to criminal proceedings who are pursuing their private interests is, at this stage, limited solely to reviewing the materials of the pre-trial investigation and the indictment, and is of a passive nature. Representatives of the defence are, however, granted somewhat broader rights than the victim, which limits the latter's ability to defend their legitimate interests at the stage of the conclusion of the pre-trial investigation and the drafting of the indictment. It is proposed to expand the victim's ability to review the indictment and to submit motions to the investigator and the prosecutor regarding its amendment.

Keywords: *criminal proceedings, prosecutor, investigator, court, indictment, pre-trial investigation, victim, suspect, defence counsel.*

Стаття надійшла до редакції: 15.04.2026 р.

Прийнята до друку: 13.05.2026 р.

Дата публікації (оприлюднення): 25.05.2026 р.